Föstudaginn 5. maí 1960.

Nr. 163/1959. **Aðalsteinn Hjartarson,**
Óskar Hjartarson,
Kristrún Hjartardóttir,
Sigríður Hjartardóttir,
Torfi Hjartarson og
Gústaf Hjartarson (Sveinbjörn Jónsson hrl.)
gegn
Jóni Gíslasyni og gagnsök
(Magnús Thorlacius hrl.).

Dóminn skipuðu hinir reglulegu dómarar Hæstaréttar.

Eignardómsmál. Ítaksréttindi.

Dómur Hæstaréttar.

Jón Steingrímsson, sýslumaður í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu, og samdómendurnir Þorvaldur T. Jónsson, oddviti í Hjarðarholti, og Þórir Steinþórsson, skólastjóri í Reykholti, hafa kveðið upp hinn áfrýjaða dóm.

Aðaláfrýjendur hafa skotið máli þessu til Hæstaréttar með stefnu 17. september 1959 og krafizt þess, að þeim verði dæmd sýkna og gagnáfrýjanda dæmt að greiða þeim málskostnað fyrir héraðsdómi og Hæstarétti.

Gagnáfrýjandi hefur gagnáfrýjað málinu með stefnu 30. september 1959 og krefst þess, að héraðsdómurinn verði staðfestur og aðaláfrýjendum verði dæmt að greiða honum málskostnað fyrir Hæstarétti.

Fyrir Hæstarétti hafa verið lögð fram ný skjöl. Aðiljar hafa að tilhlutan Hæstaréttar fengið mælingamann til að gera uppdrátt af öllum hinum umdeildu engjaspildum sunnan Andkílsár, þeim sem taldar eru upp í héraðsdómi. Fór mælingin fram dagana 17.—19. október 1960. Voru gerðir tveir uppdrættir, merktir VII og VIII, sem sýna sömu útmörk landspildu þeirrar, sem deilt er um í málinu. Ber að leggja þá til grundvallar dómi í málinu.

Í máli þessu hefur gagnáfrýjandi krafizt þess, að svæði

það, sem á uppdráttunum er kallað Grjóteyrarengi og þar er afmarkað, en í málsskjölum er oft nefnt Kóngsoddi, verði dæmt eignarland hans, en viðurkennir, að aðaláfrýjendur eigi þar slægjuítak.

Fyrir norðan bæinn Innri-Skeljabrekku í Andakílshreppi og meðfram Andakílsá liggur samfellt engjasvæði, svonefndar Suðurengjar, og hafa einstakar landspildur þar verið nytjaðar til slægna frá ýmsum jörðum í Andakílshreppi og Skorradalshreppi eða af einstökum aðiljum, sem öðlazt hafa réttindi til þess. Í Landnámu segir: „Þorbjörn svarti hét maðr, hann keypti land at Hafnar-Ormi inn frá Selaeyri ok upp til Forsár, hann bjó á Skeljabrekku". Selaeyri ber enn sitt nafn og liggur sunnan Borgarfjarðar milli Hafnar og Grjóteyrar. Forsá er sú á, sem nefnist nú Andakílsá.

Af þessari frásögn Landnámu er auðsætt, að hinar umdeildu engjar hafa í öndverðu verið hluti af Skeljabrekku. Síðar hefur Skeljabrekkujörð verið skipt í Ytri- og Innri-Skeljabrekku, og samkvæmt landamerkjaskrá Ytri-Skeljabrekku, dags. 20. desember 1922, og landamerkjaskrá Innri-Skeljabrekku, dags. 25. júní 1923, liggja merkin milli jarða þessara frá fjalli alla leið til Andakílsár, en hinar umdeildu engjaspildur eru austan þeirra merkja. Samkvæmt nefndri landamerkjaskrá Innri-Skeljabrekku og landamerkjaskrá Neðrahrepps, dags. 14. febrúar 1923, ná landamerki jarða þessara saman alla leið til Andakílsár fyrir austan hinar umdeildu engjaspildur.

Úrlausnarefni máls þessa er, hvort aðaláfrýjendur eigi fullan eignarrétt að hinni umdeildu landspildu eða eigi einungis þar „engi á annars manns jörðu", eins og það er orðað í 22. kap. Jónsbókar.

Landspilda sú, sem mál þetta varðar, Grjóteyrarengi eða Kóngsoddi, liggur inni á milli annarra hinna umdeildu spildna á Suðurengjum og er mjög óregluleg að lögun. Landspildan nær hvergi að Andakílsá, en að sunnan að kvaðalausri eign Skeljabrekku. Það er augljóst, að hún hefur verið hluti af Skeljabrekku. Frumgögn vantar um það, hvenær umráð landspildu þessarar hafa verið skilin frá Skelja-

brekku og hvort önnur umráð landspildunnar en til slægna hafa þá gengið undan nefndri jörð, en önnur gögn, sem málið varða og fram hafa komið, verða nú rakin.

1. Í jarðabók Jens Söfferingssonar yfir konungsjarðir 1639 segir: „Kóngs Odde. Er end öde Grundt". Hinn 30. apríl 1675 afsalaði Kristján konungur V Hendrich Bielcke jörðum og jarðarhlutum sunnan Hvítár í Borgarfirði, þ. á m. Grjóteyri og Kóngsodda (Apogr. Dipl. ísl. nr. 5730). Var afsalið lesið á Alþingi (Alþingisbækur Íslands VII, bls. 443, 446). Hinn 21. júlí 1675 afsalaði Oluff Jonssen Klov f. h. Hendrichs Bielckes ýmsum jarðarpörtum, þ. á m. Grjóteyri og Kóngsodda, til Eyjólfs Jónssonar (AM. Dipl. ísl. Fasc. LXXVI. I.1.). Afsalið staðfesti Hendrich Bielcke með nýju afsali, dags. 28. júní 1676 (AM Dipl. Fasc. LXXVI. I.2.). Virðist Kóngsoddi hafa fylgt Grjóteyri frá þeim tíma. Nefnt afsal konungs er að vísu orðað sem fullkomið eignarafsal, en þar sem Kóngsoddi er engjaspilda úr Skeljabrekku og eigi er í ljós leitt, að konungur hafi átt meiri rétt til hennar en sem engis á annars manns jörðu, þykir varhugavert að láta orðalag konungsafsalsins og afsala, sem á því eru reist, ráða úrslitum í máli þessu.
2. Í jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns er lýsing á jörðum í Andakílshreppi, sem skráð er 23.—28. júní 1707 að Hesti í Borgarfirði. Segir þar um jörðina Grjóteyri: „Engjatak fylgir jörðinni fyrir innan Hvanneyrarland, þar sem kallað er Kóngsoddi, og er erfitt mjög til að sækja." Í álitsgerð prófessors Guðna Jónssonar, dags. 13. maí 1960, er með dæmum úr íslenzkri málvenju sannað, að orðið engjatak getur táknað hvort heldur engjaítak eða fullkomna eign lands, sem engi er á. Er Jarðabókin því ónýtt sönnunargagn í máli þessu.
3. Í sóknarlýsingu Jóhanns prests Tómassonar frá 30. janúar 1840 er þess getið um nokkrar jarðir, sem flæðiengi hafa nytjað á Suðurengjum, að þær eigi þar engjaítak. Í sóknarlýsingunni er eigi minnzt á, að jörðin Grjóteyri eigi þar landsnytjar. Verður af því ekkert ráðið um málsefnið.

4. Í jarðamati 1849—50, sem gert var samkvæmt lögum og tilhlutan stjórnvalda, segir um Grjóteyri: „Túnið fóðrar vel 2½ kú, greiðslægt, en afbrunasamt, slægjur mjög litlar heima, á flæðiengjaítak, hér um bil 80 hesta". Hér er réttur Grjóteyrar til hinnar umdeildu landspildu nefndur ítak.
5. Í fasteignamati 1920 segir svo um Grjóteyri m. a.: „Engjarnar eru flæðiengi, greiðfærar, en ekki véltækar". Síðar segir: „Ítök engin og engar kvaðir". Af þessum ummælum fasteignamatsmanna verður ekkert með vissu ráðið. Hvort tveggja er, að þessi ummæli stangast við yfirlýsinguna í jarðamatinu 1849—50 og fasteignamatsmenn tilgreina eigi heimild fyrir ummælunum.
6. Landamerkjabréf jarðarinnar Grjóteyrar, dags. 25. júni 1923, er undirritað af Hirti Hanssyni vegna Grjóteyrar og Einari Þórðarsyni vegna Innri-Skeljabrekku. Þar segir: „Enn fremur á Grjóteyri engi á svokölluðum Suðurengjum, nú elmennt kallað Grjóteyrarengi (áður nefnt Kóngsoddi)". Grein þessi sker eigi úr um það, hvort um er að tefla fullkomna landeign eða „engi á annars manns jörðu".

Samkvæmt rökum þeim, sem greinir í héraðsdómi, verða deilur þær, sem á síðari hluta 19. aldar urðu um ágang búfjár á Suðurengjum og notkun landspildunnar, eigi taldar skipta máli um úrslit hér. Sama máli gegnir um girðingar, sem á fyrra hluta þessarar aldar voru settar upp á Suðurengjum.

Svo sem rakið hefur verið, var hin umdeilda landspilda upprunalega hluti af Innri-Skeljabrekku. Eigi eru leiddar sönnur að því, að í öndverðu hafi stofnazt meiri réttur konungi til handa yfir hinni umdeildu landspildu en slægjuítak, þ. e. „engi á annars manns jörðu", og eigi er komið fram, að eigendur Innri-Skeljabrekku hafi síðar afsalað meiri rétti né meiri réttur unnizt frá Skeljabrekku fyrir hefð. Ber því, svo sem gert er í héraðsdómi, að viðurkenna eignarrétt gagnáfrýjanda að hinni umdeildu landspildu og slægjuítak aðaláfrýjenda á henni.

Samkvæmt framansögðu ber að staðfesta hinn áfrýjaða dóm.

Rétt þykir eftir atvikum, að málskostnaður fyrir Hæstarétti falli niður.

Dómsorð:

Hinn áfrýjaði dómur á að vera óraskaður.

Málskostnaður fyrir Hæstarétti fellur niður.

Dómur aukadóms Mýra- og Borgarfjarðarsýslu 20. júlí 1959.

Mál þetta er höfðað með opinberri stefnu, útgefinni 3/9 fyrra ár, er birtist í Lögbirtingablaðinu 13. sama mánaðar, þingfest 9/1 1959, áreið fór fram 1/5 þ. á. og tekið til dóms 10. þ. m.

Forsaga þessa máls er sú, að um langan aldur hafa engjastykki, er liggja neðan við engjar jarðarinnar Innri- Skeljabrekku í Andakílshreppi og niður að Andakílsá, verið nytjuð til slægna frá ýmsum jörðum í Andakíls- og Skorradalshreppi eða af einstaklingum, er haft hafa umráð yfir þeim. Hefur eigi verið víst, hvort hér hefur verið um slægnaítök að ræða eða eignarlönd.

Engjastykkin hafa verið þessi:

1. Stóri- og Litli-Hálsahringur, er nytjaðir hafa verið frá jörðinni Hálsum.
2. Stórihringur, Þrætunef og Litlihringur, er nytjaðir hafa verið frá kirkjujörðinni Horni.
3. Grjóteyrarengi, er nytjað hefur verið frá Grjóteyri.
4. Neðrahreppsengi, er nytjað hefur verið frá Efrihrepp.
5. Efrahreppsengi, er nytjað hefur verið frá Efrihrepp að ⅕ hluta, frá Mófellsstöðum að ⅕ hluta, Mófellsstaðakoti að ⅕ hluta og af Kristjáni Guðmundssyni að ⅖ hlutum.
6. Kirkjuengi, sem nytjað hefur verið frá Hvanneyri.
7. Hvammsengi, er nytjað hefur verið af Haraldi Á. Sigurðssyni í Reykjavík.
8. Miðfossaengi, er nytjað hefur verið frá Miðfossum.
9. Fossaoddi, er nytjaður hefur verið frá Syðstufossum.
10. Fit, er nytjuð hefur verið frá Innri-Skeljabrekku.

Er lög um ítök nr. 113 29/12 1952 gengu í gildi, auglýsti sýslumaður Mýra- og Borgarfjarðarsýslu eftir því, að þeir, er ítök ættu í jarðir í sýslunum, lýstu ítökunum fyrir honum.

Bárust honum þá lýsingar frá eftirtöldum mönnum:

1. Guðlaugi Einarssyni héraðsdómslögmanni í Reykjavík vegna Þorsteins Jónssonar, bónda í Efrihrepp, fyrir Neðrahreppsengi og hluta hans af Efrahreppsengi.
2. Kristjáni Guðmundssyni fyrir hluta hans og þeirra Eiríks Sigurðssonar í Mófellsstaðakoti og Vilmundar Jónssonar, Mófellsstöðum, af Efrahreppsengi.
3. Kristjáni Guðmundssyni vegna Haralds Á. Sigurðssonar fyrir Hvammsengi.
4. Guðjóni B. Gíslasyni fyrir Fossaodda.
5. Óskari B. Hjartarsyni vegna eigenda Grjóteyrar fyrir Grjóteyrarengi.
6. Guðmundi Jónssyni vegna eiganda Hvanneyrar fyrir Kirkjuengi.

Var öllum þessum landspildum fyrst og fremst lýst sem eign, en til vara sem ítökum, og er legu þeirra lýst þannig, að þær séu á Suðurengjum.

Sýslumaður sendi síðan eigendum jarðanna Innri- og Ytri-Skeljabrekku með bréfi 4/8 1954 afrit af lýsingum þessum, og mun hann hafa talið sér skylt að senda eigendum jarðanna lýsingarnar, þar sem eigi var lýst ítökum í ákveðna jörð. Með bréfi, dags. 17/3 1955, tilkynnti svo Magnús Thorlacius, hæstaréttarlögmaður í Reykjavík, sýslumanni vegna Jóns Gíslasonar, bónda á Innri-Skeljabrekku, að greindar eignarréttar- og ítakskröfur í land Innri-Skeljabrekku væru véfengdar.

Lá mál þetta svo niðri þar til í ágúst 1958, að Jón Gíslason setti laxveiðilögn í Andakílsá fyrir Neðrahreppsengi. Krafðist þá Þorsteinn Jónsson í Efrihrepp, að lagt yrði lögbann við starfrækslu lagnarinnar, og var það gert með lögbannsgerð, er fram fór 12/8 1958. Höfðaði hann síðan mál til staðfestingar lögbanninu með stefnu 18. s. m. Skömmu síðar höfðaði svo stefnandi mál þetta.

Dómkröfur stefnanda eru þær, að viðurkenndur verði eignarréttur hans að svokölluðu Grjóteyrarengi og að stefndu verði dæmd til að greiða honum málskostnað að skaðlausu.

Stefndu gera þær kröfur, að þau verði sýknuð af kröfum stefnanda og þeim tildæmdur málskostnaður eftir mati réttarins.

Málflutningsmaður stefndu, er við þingfestingu málsins féllst á, að það yrði rekið sem áreiðar- og vettvangsmál, hefur undir rekstri málsins hreyft því, að það beri að reka sem landamerkjamál, og þar sem svo hafi eigi verið gert, beri að vísa því frá ex officio.

Rétturinn lítur svo á, að það, sem um er deilt í þessu máli, sé það, hvort landspildan Grjóteyrarengi sé slægjuítak eða eignarland. Fyrir réttinum hefur ekkert komið fram, er bendir til þess, að ágreiningur sé um ummerki þessa landssvæðis. Virðist af því leiða, að með mál þetta eigi að fara eftir 3ja kafla laga um landamerki nr. 41/1919, og er þá eigi ástæða til að vísa því frá.

Rétturinn lítur svo á, að eigi séu fram komnar, hvorki af hálfu stefnanda né stefndu, neinar ótvíræðar sannanir, er sanni eða afsanni, að landspildan Grjóteyrarengi sé slægjuítak í land jarðarinnar Innri-Skeljabrekku.

Hins vegar hafa málflutningsmenn aðilja fært fram ýmis rök til stuðnings málstað sínum hvor um sig, og skulu þau rök og gagnrök nú rakin.

1. Stefnandi telur sig færa rök fyrir því, að Grjóteyrarengi og aðrar þær landspildur, er liggja niður af engjum Innri-Skeljabrekku og niður að Andakílsá, séu allar innan landamerkja Innri-Skeljabrekku. Bendir hann á í því sambandi, að landamerkjabréfum Innri- og Ytri-Skeljabrekku beri saman um það, að lönd jarðanna liggi saman alla leið niður í Andakílsá, en af því leiði, að landspildur þær, er liggi ofan þessarar merkjalínu, geti eigi verið innan landamerkja Ytri-Skeljabrekku. Loks bendir hann á, að samkvæmt dómsskjali nr. 11 eigi jörðin Hálsar „2 engi í Skeljabrekkujörðu hinni eystri", og enn fremur eigi Varmalækjarkirkja „engi, er kallað er Breiðafit, er liggur í Skeljabrekkujörðu".

2. Stefnandi viðurkennir að vísu, að Grjóteyrarengi hafi um langan tíma verið notað til slægna af stefndu. Hins vegar mótmælir hann því, að stefndu hafi nokkru sinni stundað þar veiðar að staðaldri. Þá fullyrðir hann, að engi þetta og önnur engjastykki á þessum slóðum hafi verið notuð til beitar frá Innri-Skeljabrekku um mjög langan tíma. Hefur hann leitt sem vitni að þessu feðgana Sigvalda Jónsson, bónda í Ausu, og syni hans, Jón og Benedikt, og enn fremur fyrri eigendur Innri-Skeljabrekku, þá Andrés Björnsson og Einar Þórðarson.

3. Stefnandi bendir á það, að samkvæmt útdrætti úr jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns, er hann hefur lagt fram á dómsskjali nr. 5, fylgi jörðinni Grjóteyri: „Engjatak fyrir innan Hvanneyrarland, sem kallað er Kóngsoddi". Telur hann, að orðið „engjatak" sé hér notað í sömu merkingu og orðið „engjaítak". Hefur hann lagt fram á dómsskjali nr. 18 álit prófessors

Ólafs Lárussonar, þar sem hann lætur í ljós þá skoðun, að orðið „engjatak" sé sömu merkingar og orðið „engjaítak".

4. Stefndu mótmæla því, að Grjóteyrarengi sé innan landamerkja Innri-Skeljabrekku, og benda á, að þess sé hvergi getið, að Suðurengjar séu í Innri-Skeljabrekkulandi, heldur framundan því.

5. Stefndu mótmæla því, að stefnandi hafi notað Grjóteyrarengi til beitar, en viðurkenna, að búfénaður hans hafi rásað um landið. Þá hafa þau lagt fram á dómsskjölum nr. 19, 20 og 21 útskriftir úr dómsmálabókum Mýra- og Borgarfjarðarsýslu frá árunum 1871—1876, er sýna, að þá hafa verið uppi þrætur út af ágangi búpenings á engjastykki á Suðurengjum. Árið 1871 þinglýsa Skorrdælingar og Andkílingar banni við að beita skepnum á Suðurengjar, og einnig eru þar sáttagerðir út af slíkum ágangi.

6. Stefndu mótmæla því, að orðið „engjatak" sé sömu merkingar og orðið „engjaítak".

7. Loks hafa stefndu lagt fram greinargerð um girðingar á Suðurengjum á dómsskjali nr. 27.

Rétturinn verður að líta svo á, að er athuguð er ljósmynd úr lofti, er lögð hefur verið fram sem dómsskjal nr. 4 í málinu, komi í ljós, að sterkar líkur séu fyrir því, að engjalönd þau, og þar á meðal Grjóteyrarengi, er liggja frá engjalöndum Innri-Skeljabrekku niður að Andakílsá á nokkurs konar nesi, er áin myndar, hafi upphaflega verið innan landamerkja Innri-Skeljabrekku. Styðja þessa ályktun upplýsingar þær, sem er að finna á dómsskjali nr. 11 um, að árið 1369 (öllu heldur 1399) hafi Stóri- og Litli-Hálsahringur verið í landi Eystri-Skeljabrekku (nú Innri-Skeljabrekku) og Breiðafit (nú Brekkufit) í landi Skeljabrekkujarðar. Loks bendir til þess sama, að samkvæmt landamerkjabréfum jarðanna Ytri- og Innri-Skeljabrekku er landamerkjum milli þeirra lýst svo, að þau liggi eftir stokk milli Konuengis og Brúarengis í Andakílsá, og væri þá, ef Grjóteyrarengi, Stóri-Hálsahringur og Efrahreppsengi eigi væru innan landamerkja Innri-Skeljabrekku, merkjum lýst lengra niður en land Innri-Skeljabrekku þá mundi ná.

Samkvæmt jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns, en útdráttur úr henni er lagður fram á dómsskjali nr. 5, hefur Grjóteyrarengi á þeim tíma verið skilgreint sem engjatak, og verður rétturinn að líta svo á, að merking þess orðs sé hin sama og þar hefði staðið engjaítak.

Engið hefur um langan tíma verið notað þannig, að eigendur þess hafa nytjað það sjálfir til slægna. Hins vegar má telja það sannað, að ábúandi Innri-Skeljabrekku hafi um langt árabil hagnýtt sér landið til beitar, einkum vor og haust, eða á þeim tíma, sem landeiganda er heimilt að notfæra sér beit á slægjuítaki. Fyrr á tímum, nánar tiltekið á tímabilinu frá 1871—1876, samanber dómsskjal nr. 19—21, virðist hafa verið nokkur ágangur á Suðurengjar, og hafa Skorrdælingar og Andkílingar þinglýst banni á beit þar. Verður þó eigi séð, af hverjum það bann er sett og gegn hverjum því er beitt, né hvort þáverandi eigandi Innri-Skeljabrekku hafi verið aðili að banninu. 1874 og 1876 koma fyrir rétt klögumál út af ágangi búfjár á engjastykkin. Verður eigi séð, að þáverandi eigandi Grjóteyrarengis hafi verið aðili að þeim málum, en 1874 tekur þáverandi eigandi Innri-Skeljabrekku á sig kvöð um vörzlu engjastykkjanna. Loks ber að geta þess, að eigi verður séð, hvort ágangur þessi átti sér stað fyrir eða eftir fardaga hvort árið.

Samkvæmt dómsskjali nr. 27 hafa á ýmsum tímum verið settar girðingar um og milli engjastykkjanna, en sjaldnast staðið lengi, enda örðugt að halda þeim við vegna sjávargangs. Virðast girðingar þessar hafa verið vírgirðingar, en eigi upplýst, hve margra strengja þær hafa verið. Má jafna girðingum þessum við löggarð samkvæmt 22. kapítula landsleigubálkar Jónsbókar, og var þá slægjuítakshafa heimilt að setja þær upp, ef hann hafði hlið á girðingunni, er opið væri frá því fjórum vikum fyrir vetur og þar til sex vikur voru liðnar af sumri.

Samkvæmt framansögðu verður rétturinn að líta svo á, að svonefnt Grjóteyrarengi sé slægjuítak, eign Aðalsteins Hjartarsonar, Óskars Hjartarsonar, Kristrúnar Hjartardóttur, Sigríðar Hjartardóttur, Torfa Hjartarsonar og Gústafs Hjartarsonar, eigenda Grjóteyrar, en landið undir því sé innan landamerkja jarðarinnar Innri-Skeljabrekku og því eign eiganda hennar, Jóns Gíslasonar, bónda þar.

Ber því að taka dómkröfur stefnanda til greina og viðurkenna eignarrétt hans að landi því, er Grjóteyrarengi er á, en jafnframt ber að viðurkenna slægjuítak stefndu í landið.

Kostnaður við dóminn ákveðst þannig:

1. Ferðakostnaður og dvalarkosnaður dómenda .... kr. 500.00
2. Dagkaup meðdómenda (6 daga hvor) ..... — 1200.00

Samtals kr. 1700.00

og virðist eftir atvikum rétt að dæma málsaðilja til að greiða þann kostnað að hálfu hvorn.

Að öðru leyti fellur málskostnaður niður.

Dómsorð:

Viðurkenndur er eignarréttur stefnanda, Jóns Gíslasonar, bónda á Innri-Skeljabrekku, að landi því, er Grjóteyrarengi er á. Jafnframt er viðurkennt, að stefndu, Aðalsteinn Hjartarson, Óskar Hjartarson, Kristrún Hjartardóttir, Sigríður Hjartardóttir, Torfi Hjartarson og Gústaf Hjartarson, eigendur Grjóteyrar, eiga slægjuítök í land þetta.

Kostnað við dóminn, samtals að upphæð kr. 1700.00 — eitt þúsund og sjö hundruð krónur —, greiða málsaðiljar að hálfu hvor, en stefndu sinn hluta in solidum.

Að öðru leyti fellur málskostnaður niður.

Dóminum ber að fullnægja innan 14 daga frá birtingu að viðlagðri aðför að lögum.

Föstudaginn 5. maí 1961.

Nr. 223/1960. **Byggir Ltd. & Associates**
(Benedikt Sigurjónsson hrl.)
gegn
Utanríkisráðherra f. h. Utanríkisráðuneytisins og
Fjármálaráðherra f. h. ríkissjóðs og gagnsök
(Sigurgeir Sigurjónsson hrl.).

Dómendur:
hæstaréttardómararnir Þórður Eyjólfsson, Árni Tryggvason, Jónatan Hallvarðsson og Lárus Jóhannesson og Theodór B. Lindal prófessor.

Um atvinnuréttindi íslenzkra aðilja á varnarsvæðum samkvæmt samningi Íslands og Bandaríkjanna, sbr. lög nr. 110/1951.

Dómur Hæstaréttar.

Aðaláfrýjandi hefur skotið máli þessu til Hæstaréttar með stefnu 24. desember 1960. Krefst hann þess, að dæmt verði